

РЕШЕНИЕ

№ 146

гр. Перник, 28.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МЕТОДИ КР. ВЕЛИЧКОВ
Членове: ИВАЙЛО ХР. РОДОПСКИ
НЕДА Н. ТАБАНДЖОВА
ЗАРКОВА

при участието на секретаря ИВА Н. ЦВЕТКОВА
като разглежда докладваното от ИВАЙЛО ХР. РОДОПСКИ Въззивно гражданско дело № 20221700500486 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е въз основа на въззивна жалба от **С. А. Д.**, ЕГН *****, **, чрез адвокат С. В. С. срещу решение № 691 от 20.06.2022 година, постановено по гр.д.№ 3602/2021 година, по описа на Районен съд Перник, с което първостепенният съд е отхвърлил предявения от **С. А. Д.**, ЕГН *****, ** **срещу К. Н. Д.**, ЕГН *****, ** отрицателен установителен иск, с правно основание чл. 439 от ГПК - за признаване за установено, че **С. А. Д.** не дължи на **К. Н. Д.**, поради погасяването им по давност сумата от 10966.67 лева, заедно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на решение № 503/24.10.2014 г., по в.гр.д. № 477/2014 г., на ПОС - 06.12.2014 г., до окончателното им изплащане, както и сумата от 1743.64 лева - направени разноски по делото, за които вземания е издаден изпълнителен лист от 23.12.2014 г., по гр. д. № 3376/2013 г., по описа на Пернишки районен съд, въз основа на който е образувано изп.д.№ 55/2015 г., по описа на ЧСИ Е.Д., което е преобразувано по молба на вискателя като изп.д. № 760/2020 г., по описа на ЧСИ Р.А., а последно – при ЧСИ М.Б., по изп.дело № 134/2023 година. С обжалваното решение районният съд е осъдил **С. А. Д.** да заплати на **К. Н. Д.** сумата в размер на **704,60 (седемстотин и четири лева и шестдесет стотинки) лева**, представляваща направени разноски в настоящото производство.

С жалбата се развиват оплаквания срещу първоинстанционното решение и

се иска неговата пълна отмяна. Твърди се, че същото е необосновано и постановено в нарушение на материалния и процесуален закон. Според жалбоподателя, районният съд неправилно и като не се е съобразил със събраните по делото доказателства е постановил решението си на базата на погрешни заключения в разрез със закона и доказателствата по спора. Излага, че на 08.09.2015 г. изп. дело № 55/2015 г. е било спряно на основание чл. 432, ал.1, т.2 по молба на взыскателя № 10986/08.09.2015 г. Счита, че с това не се спира давностния срок за вземането, защото не представлява правна невъзможност за действие, а е избор на кредитора да не предприема изпълнителни способности за удовлетворяване на вземането си. Прилагането на императивните норми за давностните срокове не може да зависи от волята на кредитора. Сочи, че с решение №45/30.03.2017 г. на ВКС по гр.д.№ 61273/2016 г., по описа на IV ГО. ГК е прието, че петгодишната погасителна давност за главницата е изтеклият срок съобразно разпоредбата на чл. 119 ЗЗД с погасяване на главното вземане са се погасили и произтичащите от него акцесорни вземания по изпълнителния титул. Излага, че съгласно ТР №2/2013 г. по ТД №2/2013 г. на ОСГТК на ВКС . т. 10 е прието, че изпълнителния процес не може да съществува сам по себе си, а само доколкото чрез него се осъществяват един или повече конкретни изпълнителни способности. Ето защо ищецът няма нужда да поддържа висиящността на исковия процес, но трябвало да поддържа със свои действия висиящността на изпълнителния процес, като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, както и да иска повторение на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. В изпълнителния процес давността не спира, защото кредиторът може да избере дали да действа /да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/, или да не действа/да не иска нови изпълнителни способности/. Предвид изложеното счита, че молбата на взыскателя за спиране на изпълнителното производство /респ. и акта на съдебния изпълнител за спиране на принудителното изпълнение/ не спира изтичането на давностния срок за вземането, защото не представлява правна невъзможност за действие, а е избор на кредитора да не предприема изпълнителни способности за удовлетворяването на вземането си. Възприемането на обратното представлявало тълкуване в противоречие със закона - чл.113 от ЗЗД, а на практика би означавало изпълнителният процес да не приключи никога, респ. срокът на давността, с изтичането на който се погасява правото на иск и правото на принудително изпълнение на вземането да зависи от волята на кредитора, т.е. да се дерогира действието на императивните норми, с които законодателят е определил продължителността на давностните срокове (арг.от ТР №2/2013 г. по ТД №2/2013 г. на ОСГТК на ВКС).

Твърди, че според чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК прекратяването на изпълнителното производство поради „перемпция“ настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи с постановление вече настъпилото прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правно релевантни факти.

Счита, че изпълнително дело №760/2020 г., по описа на ЧСИ Р.А., с р-н на действие СГС било незаконно образувано, представено като „преобразувано“ №760/2020 г., на ЧСИ Р. А., „преобразувано“ или „продължение“ на перемираното с изтекла погасителна давност и прекратено и.д. №55/2015 г., по описа на ЧСИ Е. Д., което нямало правна стойност. Изпълнителният лист от 23.12.2014 година, приложен по и.д. № 55/2015 година бил обезсилен по давност и унищожен от съдебния изпълнител, чрез записване на суми на гърба. В действителност на 02.11.2020 година, без

законови основания било образувано ново изпълнително дело - и.д. №760/2020 г., на ЧСИ Р.А.. В самото съобщение на ЧСИ Р. А. до ЧСИ Е. Д., което също било незаконосъобразно, защото липсва постановление за образуване на изп.дело, самата ЧСИ била написала, че делото е образувано, а не „преобразувано“.

Представя писмо от инспектората към Министерство на правосъдието № 94-С-174/17 от 2018 година, като твърди, че по изпълнителното дело са налице множество нарушения от страна на ЧСИ.

С оглед на всичко изложено дотук иска атакуваното решение на РС Перник да бъде отменено, като неправилно и незаконосъобразно, а вместо него въззивният съд да постанови друго, с което исковата й претенция да бъде уважена изцяло. Претендира присъждане на съдебно-деловодни разноски, съгл.своевременно и надлежно представен списък по чл.80 от ГПК.

С отговора по въззивната жалба и пледоарията си пред въззивния съд в открито съдебно заседание въззиваемата страна, чрез процесуалния си представител адвокат С. В. от АК – *** оспорва въззивната жалба, счита я за необоснована, моли въззивният съд да я остави без уважение и да потвърди решението на РС – Перник, като правилно и законосъобразно. Развива съображения в тази насока, като основен аргумент изтъква обстоятелството, че с определение от 20.01.2016 година, постановено по гр. д. № 9293/2015 г., по описа на ПРС, образувано по предявен между същите страни иск за делба, е било допуснато обезпечение, чрез спиране на изпълнението по изп.д. № 55/2015 г., по описа на ЧСИ Е.Д.. Твърди, че допуснатото обезпечение е било отменено с определение от 24.07.2019 г., влязло в сила на 14.11.2019 г., като до този момент не е било възможно да се извършват изпълнителни действия, поради което погасителна давност за процесните вземания не е могла да тече. Претендира съдебни разноски пред настоящата инстанция, съгласно своевременно представен списък за разноски по чл.80 от ГПК в размер на 500 лева – платени за един адвокат.

Въззивната жалба е депозирана в законоустановения срок, изхожда от легитимирана страна и е насочена срещу съдебен акт, подлежащ на въззивно обжалване, поради което се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество. Съответното решение е валидно - постановено е в рамките на правораздавателната компетентност на съдилищата по граждански дела и допустимо в частта, в която съдът се произнесъл по предявените иски претенции.

Въззивната проверка за правилност се извършва на решението само в обжалваната част и само на поддържаните основания.

Съдът, с оглед предмета на въззивното производство, очертан от въззивната жалба, доказателствата по делото и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

С обжалваното решение РС Перник е отхвърлил предявения от С. А. Д., ЕГН *****, *** срещу К. Н. Д., ЕГН *****, *** отрицателен установителен иск, с правно основание чл. 439 от ГПК - за признаване за установено, че С. А. Д. не дължи на К. Н. Д., поради погасяването им по давност сумата от 10966.67 лева, заедно със законната лихва, считано от

датата на влизане в сила на решение № 503/24.10.2014 г., по в.гр.д. № 477/2014 г., на ПОС - 06.12.2014 г., до окончателното им изплащане, както и сумата от 1743.64 лева - направени разноски по делото, за които вземания е издаден изпълнителен лист от 23.12.2014 г., по гр. д. № 3376/2013 г., по описа на Пернишки районен съд, въз основа на който е образувано изп.д.№ 55/2015 г., по описа на ЧСИ Е.Д., което е преобразувано по молба на взискателя като изп.д. № 760/2020 г., по описа на ЧСИ Р.А., а последно – при ЧСИ М.Б., по изп.дело № 134/2023 година. Със същото решение, съдът се е произнесъл и по дължимите се от страните разноски, съобразно правилата на чл. 78 ГПК, като е осъдил **С. А. Д.** да заплати на **К. Н. Д.** сумата в размер на **704,60 (седемстотин и четири лева и шестдесет стотинки) лева**, представляваща направени разноски пред първата инстанция.

По силата на влязло в сила решение № 230/17.03.2014 г. по гр.д. № 3376/2013 г. на ПРС, потвърдено с решение № 503/24.10.2014 г. по в.гр.д. 477/2014 г. на ПОС, в полза на К. Н. Д. е бил издаден изпълнителен лист от 23.12.2014 г. срещу С. А. Д. за сумата от 10966,67 лева, заедно със законната лихва върху главницата, считано от датата на влизане на решението в сила - 06.12.2014 г. до окончателното изплащане на вземането, както и за сумата 1743,64 лева - направени по делото разноски.

Въз основа на този изпълнителен лист е било образувано изп.д. № 55/2015 г., по описа на ЧСИ Е.Д., по молба с вх.№ 2517/13.02.2015 г. на взискателя К. Н. Д.. ЧСИ е извършила справки за имотно състояние и семейно положение на длъжника и е изпратила до нея покана за доброволно изпълнение.

На 14.04.2015 г. в СлВп - гр. Перник е била вписана възбрана върху 1/2 идеална част от недвижим имот, собственост на С. А. Д. за обезпечаване на вземането на К. Д. по изпълнителното дело. С молба от 28.04.2015 г. взискателят К. Д. е поискал извършване на икономическа експертиза, като със заключение от 04.05.2015 година е бил изчислен размера на дълга по изпълнителното дело.

На 23.04.2015 г. е бил извършен опис на възбранения недвижим имот- 1/2 идеална част от самостоятелен обект- жилище, с идентификатор 55871.508.108.3.12, находящ се в ***, собственост на длъжника С. Д.. Въз основа на оценителна експертиза и след обявление, описаният имот е бил изнесен на публична продажба на 04.05.2015 г., която не се е осъществила.

По нова молба от 15.06.2015 г. на К. Д. е била насрочена втора продажба на имота в периода от 10.08.2015 г. до 10.09.2015 г. Обявлението за продажбата е било разгласено по законоустановения ред, видно от протоколи от 06.08.2015 година за залепването му, а С. Д. е била уведомена за насрочената продажба по пощата с обратна разписка на 17.06.2015 г. Изготвено било и ново заключение по извършена оценителска експертиза от 05.08.2015 г.

С определение № 668/03.09.2015 г. по гр.д. № 641/2015 г., на ПОС, потвърдено с определение № 202/19.01.2016 г. по в.ч.гр.д. № 64/2016 г. на САС, е била оставена без разглеждане подадената от С. Д. жалба срещу изнасянето на гореописания имот на търг, дължимия размер на вземането и

невръчването на покана за доброволно изпълнение.

На 08.09.2015 г. производството по изп.д. № 55/2015 г. по описа на ЧСИ Д. е било спряно, на основание чл. 432, ал. 1, т. 2 ГПК по молба на възискателя, поради липса на постъпили наддавателни предложения за проданта.

С определение от 09.12.2015 година, постановено по гр. д. № 09239/2015 година, по описа на РС Перник е било допуснато обезпечение на предявен иск от С. А. Д. срещу К. Н. Д. за делба на наследствени недвижими имоти и движими вещи от общия им наследодател Н.А.Н., ЕГН *****, починала на ***, подробно описани в исковата молба, чрез налагане на обезпечителна мярка спиране изпълнението по изп.д. № 55/2015 година, по описа на ЧСИ Е.Д., срещу представяне на парична гаранция в размер на 1 966.67 лева.

С определение от 24.07.2019 г., влязло в сила на 14.11.2019 година е било отменено обезпечението на исковете, предявени от С. А. Д., за които е било образувано гр.д.№ 9293/2015 г., по описа на ПРС, , именно: спирането на изпълнението по изп.д.№ 55/2015 г., на ЧСИ Е. Д..

В резултат на горното, по молба вх. № 4001/21.08.2020 година от К. Н. Д., чрез адвокат С. В., с постановление от 23.10.2020 година ЧСИ Д. е възобновила производството по изп.д. № 55/2015 година. По молба от 27.10.2020 г. възискателят Д. е уведомил ЧСИ Д., че длъжникът С. Д. е с постоянен адрес в ***, поради което е поискал на основание чл. 427, ал. 1, т. 5 ГПК изпълнителното дело да бъде изпратено за продължаване на ЧСИ Р.А.. С протокол от 28.10.2020 г. изп.д. № 55/2015 година е било прекратено на основание чл. 427, ал. 5 ГПК, като със съобщение от 28.10.2020 година е било изпратено на ЧСИ Р.А. за продължаване на изпълнителното производство, като същото е било преобразувано под нов № 760/2020 г. по описа на ЧСИ Р.А.. С молба от 04.11.2020 година на възискателя е било поискано да се извършват справки и да се наложи запор върху банкови сметки на длъжника и върху трудовото му възнаграждение.

След извършени от ЧСИ Р.А. справки за имотното състояние на длъжника, със запорно съобщение от 06.11.2020 г. е бил наложен запор върху банковите сметки на С. Д. в „ТИ БИ АЙ БАНК“ ЕАД, получено в банката на 13.11.2020 година, а с постановление от 21.01.2021 г. ЧСИ Р.А. е оставила без уважение молбата на С. Д. за прекратяване на изпълнителното дело по реда на чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

С постановление от 26.01.2021 година по изп.д. № 760/2020 г., на ЧСИ Р.А. е наложена възбрана върху собствения на длъжника недвижим имот - 1/2 идеална част от апартамент № ***, находящ се в ***, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор 68134.4089.172.3.21, вписана на 27.01.2021 г. в Служба по вписванията- гр. София.

От представеното пред въззивния съд писмо № 94-С-174/17 от 2018 година от инспектората към Министерство на правосъдието до С. Д., в заключителната му част е видно, че по изпълнителното дело 55/2015 година не са установени никакви закононарушения по образуването и воденето му от страна на ЧСИ Е.Д., като това становище е споделено и от КЧСИ.

При така установеното от фактическа страна, съдът възприе следните правни изводи:

Искът с правно основание чл.439 от ГПК е допустим, тъй като според съдебната практика, инкорпорирана в определение № 410 от 20.09.2018 г., по ч. гр. д. № 3172/2018г., IV ГО, на ВКС и определение № 477 от 07.11.2019 г., по гр. д. № 3407/2019г., IV ГО, на ВКС, предявяването на

отрицателен установителен иск за погасяването на вземане, за което е издаден изпълнителен лист е допустимо, независимо дали за събирането на това вземане има висящо изпълнително производство. Правната сфера на ищеца се явява накърнена и само въз основа на съществуващия в полза на кредитора (бивш взискател) изпълнителен титул, който материализира вземане, отричането на което въз основа на факти, настъпили след приключване на производството, в което е издадено изпълнителното основание, ищецът има интерес да установи. Достатъчен е безспорният интерес на ищеца от осуетяване възможността за инициране и на ново изпълнително производство.

Евентуално прекратяване на изпълнителното дело на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК не погасява вземането, поради което ищецът има правен интерес да установи със сила на пресъдено нещо, че вземанията по изпълнителния лист са погасени по давност и не подлежат на принудително изпълнение.

Разгледан по същество, искът се явява неоснователен.

Защитата в изпълнителния процес е средство за реакция срещу незаконосъобразните действия по изпълнение, породени от нарушаване на материалноправните или процесуалноправните изисквания за законност на изпълнителното производство. Материалноправните изисквания за законност представляват условия за допустимост на изпълнителното производство. Те обхващат съществуването на изпълняемото право в полза на взискателя и принадлежността на обекта на изпълнение към имуществото на длъжника по изпълнението. Защитата срещу материалната незаконосъобразност на изпълнителния процес повдига спор относно даденото гражданско право, поради което тя се реализира по исков ред. Предявен е иск срещу взискателя за установяване на недължимост на вземанията му като погасени по давност, който се квалифицира по чл.439 ГПК във вр. с чл.124, ал.1 ГПК. В разпоредбата на чл. 439 от ГПК е предвидено, че искът срещу изпълнението, какъвто е и настоящият, предмет на производството, може да се основава на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е било издадено изпълнителното основание.

В случая с оглед диспозитивното начало, съдът е обвързан от пределите на предявения иск, който като такъв по чл. 439 ГПК обхваща единствено нововъзникнали факти, т.е. следва да се прецени дали от датата на последното валидно изпълнително действие са изминали пет години, в които вследствие бездействие на ответника, вземането по изпълнителния лист е било погасено по давност.

Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, когато взискателят в продължение на две години не поиска извършване на нови изпълнителни действия, изпълнителното производство подлежи на прекратяване (настъпва т.нар. „перемпция“). Съобразно задължителните указания на ТР № 2/26.06.2015 година по тълк. дело № 2/2013 г., на ОСГТК на ВКС без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение, тъй като този акт има декларативно, а не конститутивно значение. Прекратяването на изпълнителното производство настъпва по право, като новата давност започва да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие.

В настоящия казус изпълнителното производство по изп.д.№ 55/215 година е било образувано на 13.02.2015 година. Според трактовката на т.10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по тълк. д. № 2/2013 г., на ОСГТК на ВКС, давността в изпълнителното производство се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но не се спира. Разрешенията в тълкувателното решение се прилагат занапред и спрямо неприключилите към момента на обявяването му изпълнителни производства, каквато е и настоящата хипотеза. Двугодишният срок за перемпция започва да тече от момента, в който не се осъществява изпълнение - всички поискани способи са изчерпани или не могат да се осъществяват по причина, за която взискателят отговаря, последният не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие на съдебния изпълнител, като по този начин осуетява прилагането му.

Това означава, че в случая давността е била прекъсната на 13.02.2015 г. и е била спряна до 26.06.2015 година, когато е започнала да тече нова петгодишна давност, а тя от своя страна е била прекъсната с разгласяването на 06.08.2015 година на насрочената с протокол от 15.06.2015 г. от ЧСИ Е.Д. втора продан на имота на длъжника в периода от 10.08.2015 година до 10.09.2015 година.

Междувременно, изпълнението по изп.д. № 55/2015 година, по описа на ЧСИ Е.Д. е било спряно с определение от 09.12.2015 година, постановено по гр.д.№ 9239/2015 г., по описа на ПРС, по силата на което е било допуснато от съда обезпечение по предявения делбен иск от С. А. Д. срещу К. Н. Д.. Същото обаче е било отменено с определение от 24.07.2019 година, влязло в сила на 14.11.2019 г., по гр.д. № 9239/2015 г., на ПРС, което означава, че от 09.12.2015 година до 14.11.2019 година давността не е текла поради спирането на изпълнителното производство и запретата в този период да се извършват изпълнителни действия по същото.

Ето защо в периода на забраната за предприемане на принудителни действия, обусловена от спряното по съдебен ред изпълнение не може да настъпи перемпция на изпълнителното производство, поради обективната невъзможност, в която са се намирали взискателя и съдебния изпълнител да проявяват активност по делото.

За пълнота на изложението въззивният съд следва да отбележи, че видно от представеното пред настоящата инстанция писмо от инспектората към Министерство на правосъдието до С. Д., по процесното изпълнително дело № 55/2015 година, не са били установени никакви закононарушения по образуването и воденето му от страна на ЧСИ Е.Д., като становището е напълно споделено и от КЧСИ.

Всичко изложено дотук налага извода, че предявеният отрицателен установителен иск се явява неоснователен, обжалваното първоинстанционно решение – правилно и законосъобразно, а подадената срещу него въззивна жалба следва да бъде оставена без уважение.

Поради съвпадения с преценките и изводите на въззивния съд с тези на първостепенния, обжалваното решенията на РС - Перник следва да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на спора и на осн.чл.78, ал.3 от ГПК, настоящият съдебен състав следва да потвърди решението на районния съд и в частта за

разноските, като в настоящата инстанция следва да присъди разноси на въззиваемата страна, сторени за един адвокат, съгласно представения списък по чл.80 от ГПК, в размер на 500 лева.

Воден от горното, Пернишки окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА ИЗЦЯЛО решение № 691 от 20.06.2022 година, постановено по гр.д.№ 3602/2021 година, по описа на Районен съд Перник.

ОСЪЖДА С. А. Д. да заплати на К. Н. Д. сумата от 500,00 (петстотин) лева – съдебни разноси пред настоящата съдебна инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщаването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____